

การประชุมเชิงปฏิบัติการ
เสริมศักยภาพชุมชนสู่เศรษฐกิจสีเขียว พร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ครั้งที่ ๑)
ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
ณ โรงแรมชั้นธารา เวลเนสรีสอร์ท แอนด์ โฮเต็ล
และ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

รายละเอียดโครงการ

กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับเครือข่ายเพื่อนตะวันออก วาระเปลี่ยนตะวันออก สมัชชาองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ศูนย์พัฒนาการสื่อสารด้านภัยพิบัติ (DXC ThaiPBS) มูลนิธิสถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมศักยภาพชุมชนสู่เศรษฐกิจสีเขียว พร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ “ชวนออกแบบใหม่ให้โลกเย็นอย่างเป็นธรรม” ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ณ โรงแรมชั้นธารา เวลเนสรีสอร์ท แอนด์ โฮเต็ล และ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างความตระหนักรู้ต่อวิกฤตการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สร้างหุ้นส่วนความร่วมมือ แนวทางการลดก๊าซเรือนกระจก (mitigation) การปรับตัว (Adaptation) และการจัดการกับการสูญเสียและความเสียหาย (loss and damage) จากวิกฤตการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีผู้เข้าร่วมประชุมกว่า ๑๔๐ คน ประกอบด้วย เครือข่ายองค์กรชุมชน องค์กรเอกชน เครือข่าย ทสม. เครือข่ายเยาวชน ภาควิชาการ และหน่วยงานราชการ ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดสระแก้ว จังหวัดตราด และจังหวัดจันทบุรี ซึ่งได้รับเกียรติจากนายวัณณ์ ทาบึงกาฬ รักษาการแทนรองอธิบดีกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานในพิธีเปิด และนางสาวอุมา ศรีสุข ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ร่วมเสวนาแลกเปลี่ยน ในประเด็น “ตะวันออกกับการขับเคลื่อนเปลี่ยนผ่านสู่โลกเย็นที่เป็นธรรม”

/ประเด็นหรือ...

ประเด็นหรือเรื่องในการมีส่วนร่วม

- เวที TED Talk “วิกฤตการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศวาระเร่งด่วน สูโลกเย็นที่เป็นธรรม”
- เวทีเสวนา “ตะวันออกกับการขับเคลื่อนเปลี่ยนผ่านสู่โลกเย็นที่เป็นธรรม”

สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

เครือข่ายองค์กรชุมชน องค์กรเอกชน เครือข่าย ทสม. เครือข่ายเยาวชน ภาควิชาการ และหน่วยงานราชการ ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดสระแก้ว จังหวัดตราด และจังหวัดจันทบุรี

ผลจากการมีส่วนร่วม

- เวที TED Talk “วิกฤตการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศวาระเร่งด่วน สูโลกเย็นที่เป็นธรรม”

พื้นที่ภาคตะวันออก เป็นภูมิภาคที่มีอุตสาหกรรมมากที่สุด และปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุด จึงเป็นอีกหนึ่งพื้นที่ที่เครือข่ายภาคประชาชน และภาคประชาสังคมมีการขับเคลื่อนเรื่องการหยุดสร้างมลพิษให้โลกอย่างหนักหน่วงเช่นกัน เพราะตั้งแต่การเจอก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยเมื่อปี ค.ศ.๑๙๘๒ ภาคตะวันออกก็ถูกพลิกโฉมไปสู่การเป็นเขตเศรษฐกิจที่ปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก แต่ด้วยความตระหนักว่า ณ ปัจจุบันโลกไม่อาจแบกรับมลพิษและการกระทำที่ทำร้ายโลกได้อีกต่อไป และภาคตะวันออกก็เป็นส่วนหนึ่งที่ต้องรับผิดชอบ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ ในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ ตามที่รัฐบาลไทยได้ให้สัญญาไว้กับประชาคมโลก ซึ่งวิกฤตการณ์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของแต่ละพื้นที่ มีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

■ **กลุ่มรักษัคลองมะเดื่อ** พูดถึง “น้ำที่เป็นธรรม” โดยคลองมะเดื่อกำลังถูกคุกคามผ่านโครงการเขื่อน และในขณะที่แผนการกู้โลกร้อนของรัฐต้องเพิ่มพื้นที่ป่ากว่า ๔๐% แต่การสร้างเขื่อนกลับเป็นเรื่องตรงข้าม เพราะกำลังจะทำร้ายป่ากว่าหมื่นไร่ ซึ่งในวินาทีนี้ เราไม่อาจสูญเสียป่าได้อีกแล้ว และเน้นย้ำว่าความต้องการใช้น้ำต้องมาจากเสียงประชาชนจริงๆ ซึ่งการทำโครงการเขื่อนในตอนนี้ไม่แน่ใจว่าคนปลายน้ำอยากได้จริงหรือไม่

■ **เครือข่ายวนเกษตร** นำเสนอการปรับตัวและรักษาโลกร้อนผ่านการทำวนเกษตร โดยมอบความหมายของวนเกษตรว่าเป็นป่าครอบครัวที่จะส่งต่อให้ลูกหลานได้โลกเย็นที่เป็นธรรม เพราะวนเกษตรคือการทำเกษตรโดยเลียนแบบระบบนิเวศป่า เรียนรู้จากป่า ใช้ป่าเป็นครู ผ่านองค์ความรู้ที่ส่งต่อสู่กันชุมชนและครอบครัว เพราะธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นศูนย์กลาง ไม่ใช่เราเป็นศูนย์กลาง

■ **กลุ่มเกษตรอินทรีย์สนามชัยเขต** ชวนแลกเปลี่ยนการทำเกษตรอินทรีย์ ที่เปลี่ยนผลผลิตเป็นอาหารและยาเพื่อครอบครัวและชุมชน เพราะเกษตรเคมีไม่ตอบโจทย์โลกเกษตรยุคใหม่ เจอภาวะโลกรวนก็กระทบหนักกว่าเดิม เพราะโลกร้อนทำให้ผลผลิตตกต่ำ ต้องลงทุนสูงขึ้น แลสุขภาพไม่ดี เครียด รายได้ลดลง รวมไปถึงอากาศร้อนจนทำงานไม่ไหว แต่เกษตรอินทรีย์จะเข้ามาตอบโจทย์ทุกอย่าง

■ **กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพื้นฟูอาชีพบ้านยายม่อม** มองว่าวิถีชีวิตดั้งเดิมนั้นเป็นวิถีชีวิตที่ทำให้โลกเย็นอย่างเป็นธรรมมาโดยตลอด มีการใช้โซลาร์เซลล์ กับเรือประมง มีการท่องเที่ยวชุมชนแบบลดขยะ และส่งเสริมการฟื้นฟูธรรมชาติที่เป็นจุดเด่นของชุมชนบ้านยายม่อม และทำให้คนเข้าถึงธรรมชาติได้มากขึ้น

/กลุ่มเกาะจิก...

■ **กลุ่มเกาะจิก** เล่าถึงเกาะจิกว่าไฟฟ้าเข้าไม่ถึงด้วยข้อกำหนดของ กฟภ. ที่มองว่าเกาะจิกเป็นเศรษฐกิจเชิงลบ ลงทุนไม่คุ้ม จึงไม่มีการนำไฟฟ้าเข้าไปติดตั้งที่เกาะ ชาวบ้านจึงต้องพึ่งพาตัวเองผ่านการใช้ไฟฟ้าดีเซล ก่อนจะค่อยๆ พัฒนาเป็นไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์แบบไฮบริด ที่ตอนนี้ใช้ไฟจากแสงอาทิตย์ได้ถึง ๙๕% กลายเป็นเกาะต้นแบบพลังงานสะอาดแล้ว

■ **กลุ่มรักษะทะเลเสนห์บ้านอำเภอ** เล่าเรื่องราวของชุมชนที่เน้นเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมผ่านการลดขยะ และกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ลดการสร้างมลภาวะ เช่น กิจกรรมนับก้าวเดินแลกข้าวสาร เพื่อให้คนหันมาลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนจากกิจกรรมในชีวิตประจำวัน

■ **กลุ่มคนรุ่นใหม่ภาคตะวันออก** ถอดบทเรียนการทำงานภาคสังคมของภาคตะวันออกว่าต้องเปิดพื้นที่ให้คนรุ่นใหม่มากกว่าแค่การมีส่วนร่วม แต่คือการให้คนรุ่นใหม่ได้ร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางการขับเคลื่อนตะวันออก การกระจายอำนาจให้คนตะวันออกได้กำหนดชีวิตของตัวเอง ซึ่งจะสามารถลดปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากรัฐรวมศูนย์ลงได้ โดยเฉพาะกับประเด็นโลกเย็นที่เป็นธรรม

■ **นักวิชาการอิสระด้านสิ่งแวดล้อม** เรียกร้องให้ปลดห่อเหี่ยวทั้งระดับเหนือพื้นดินแบบเก่าที่หมดประสิทธิภาพ เพราะเป็นตัวการปล่อยก๊าซพิษโดยเฉพาะในระยอง และนำเสนอให้ติดตั้งห่อเหี่ยวทั้งระบบปิดระดับพื้นดินที่มีการเผาไหม้สมบูรณ์ ปลอดภัย

/เวทีเสวนา...

- เวทีเสวนา “ตระวันออกกับการขับเคลื่อนเปลี่ยนผ่านสู่โลกเย็นที่เป็นธรรม”

ซึ่งได้รับเกียรติจากผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการ สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชน ร่วมแลกเปลี่ยนและเสนอความเห็น โดยมีประเด็นที่สำคัญ คือ

■ ปัจจุบันในสากลมีการกำหนดให้การเข้าถึงสิ่งแวดล้อมที่ดีเป็นหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งแบ่งเป็น สิทธิในการอยู่ในอากาศที่สะอาด สิทธิในการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย สิทธิที่จะมีระบบนิเวศที่ดี มีความหลากหลายทางชีวภาพที่ดี และสิทธิในการมีน้ำสะอาด ซึ่งปัจจุบันคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พยายามผลักดันสิทธิเหล่านี้เข้าไปอยู่ในรัฐธรรมนูญ

■ โลกเย็นเกิดขึ้นไม่ได้หากโลกไม่ได้มีความเป็นธรรม เพราะคนที่ทำให้เกิดโลกร้อนคือทุนใหญ่ โดยเฉพาะประเทศพัฒนาแล้ว ที่ทำให้กลุ่มเกษตรทางเลือกต้องปรับตัวแบบ ‘ดิ้นรนอยู่รอด’ โดยกลุ่มประเทศที่ปลดปล่อยคาร์บอนมาก ควรจะมาลงทุนกับกองทุนในประเทศที่ได้รับผลกระทบ และในไทยเองอาจเป็นเรื่องการจัดการการเข้าถึงกองทุนดังกล่าว ที่คนได้รับผลกระทบต้องเข้าถึงกองทุนได้ ไม่ใช่รัฐเข้ามาจัดการแทรกแซง

■ ภาควิชาการพร้อมสนับสนุน โดยมีมหาวิทยาลัยในพื้นที่ที่เข้าไปทำงานกับชุมชนเพื่อเก็บข้อมูลมาพัฒนาต่อเพื่อสร้างองค์ความรู้ในการทำโลกเย็นอย่างเป็นธรรม

/สถาบัน...

สถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาและสิ่งแวดล้อม และสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ได้นำเสนอว่าเนื่องจาก ๗๐% ของก๊าซเรือนกระจกมาจากภาคอุตสาหกรรมพลังงาน แผนการใช้พลังงานของไทยที่จะออกมาเร็วๆ นี้ จึงเน้นไปที่การเพิ่มสัดส่วนของการผลิตพลังงานสะอาด เพราะหากไทยไม่เปลี่ยน การลงทุนจากต่างชาติจะยิ่งน้อยลงไปอีก

การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน

เครือข่ายเพื่อนตะวันออกระเบียบวันออก จะนำประเด็นการพูดคุยและสาระความรู้ที่ได้รับไปสื่อสารขยายผลต่อไปยังทุกกลุ่มเครือข่ายที่ทำงานในภาคตะวันออก รวมถึงจะพัฒนาพื้นที่ต้นแบบที่จะนำไปสู่การลดก๊าซเรือนกระจก (Mitigation) การปรับตัว (Adaptation) ก้าวสู่เป้าหมาย Net Zero Emission ในปี ๒๐๖๕ ของเครือข่ายประชาชนภาคตะวันออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่เครือข่ายมีความพร้อม และเป็น ๑ ใน ๓ จังหวัดของ EEC ซึ่งจะมีการประสานการสร้างการเรียนรู้กับภาควิชาการโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยในพื้นที่ รวมถึงกลไกภาคเอกชน และภาครัฐที่มีอยู่อย่าง กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

CCE ขับเคลื่อนชวนเพื่อนตะวันออก ออกแบบงานให้มั่นคงบนฐานชุมชนสร้างโลกเย็นสู่อนาคต

กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับเครือข่ายเพื่อนตะวันออก สบขชองค์กรเอกชนฯ สสส. ThaiPBS และภาคีที่เกี่ยวข้อง จัด “ประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมศักยภาพชุมชนสู่เศรษฐกิจสีเขียว พร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระหว่างวันที่ 16 - 17 พฤศจิกายน 2566 ณ โรงแรม อินทรา เวลเนสสอร์ท แอนด์ โฮเต็ล และมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อสร้างความเข้าใจและความตระหนักถึงวิกฤตการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สร้างหุ้นส่วนความร่วมมือ แนวทางการลดก๊าซเรือนกระจก (mitigation) การปรับตัว (Adaptation) และการจัดการกับการสูญเสียและความเสียหาย (loss and damage) จากวิกฤตการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีผู้เข้าร่วมจากองค์กรชุมชน องค์กรเอกชน ภาคธุรกิจ ภาควิชาการ หน่วยงานราชการ ทสม. และเยาวชน รวมกว่า 140 คนเข้าร่วมแลกเปลี่ยน โดยได้รับเกียรติจากนายวันน้อม ทาโมกข์พ รักษาการแทนรองอธิบดีกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานในพิธีเปิด และนางสาวอุมา ศรีสุข ผอ.กสร. ร่วมเสวนาแลกเปลี่ยนในประเด็น “ตะวันออกกับการขับเคลื่อนเปลี่ยนผ่านสู่โลกเย็นที่เป็นธรรม”

ทั้งนี้เครือข่ายได้เห็นข้อสังเกตการณ์ ผลกระทบ และข้อบ่งชี้การทำงาน การรับตัวของชุมชนเพื่อน้องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจากพื้นที่ต่าง ๆ และพึงประสงค์เห็นว่าเรื่องโลกร้อนต้องมีความรู้ เข้าใจปัญหา รัฐมีเจตน์น้อม และต้องลงมือทำอย่างจริงจังและทำเป็นวิถีชีวิต หลังจากนี้เครือข่ายเพื่อนตะวันออกจะเป็นแกนนำในแก้ไขปัญหาลือโลกร้อน พร้อมขยายความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เพื่อสร้างโลกเย็นให้ภาคตะวันออก

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม | พันธมิตรที่ก้าวข้ามกำแพงด้านสิ่งแวดล้อม พลังกับการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ | CCE THAI AND | www.cce.go.th

/การประชุม...

การประชุมเชิงปฏิบัติการ
เสริมศักยภาพชุมชนสู่เศรษฐกิจสีเขียว พร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ครั้งที่ ๒)
ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
ณ โฮมสเตย์บ้านผู้ใหญ่หรั่ง บ้านเกาะพิทักษ์ อำเภอลำสนธิ จังหวัดฉะเชิงเทรา

รายละเอียดโครงการ

กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา และสมาคมการท่องเที่ยวโดยชุมชนภาคใต้ จัดประชุมเสริมศักยภาพชุมชนสู่เศรษฐกิจสีเขียวพร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ณ โฮมสเตย์บ้านผู้ใหญ่หรั่ง บ้านเกาะพิทักษ์ อำเภอลำสนธิ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปบทเรียน ความก้าวหน้า และสถานการณ์การดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการปรับตัวของเครือข่ายภาคประชาชนจังหวัดฉะเชิงเทราต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม พร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างความเข้าใจและความตระหนักรู้ และวางแผนแนวทางการรับมือวิกฤตการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ที่สามารถยกระดับการทำงานและเศรษฐกิจของชุมชน มีผู้เข้าร่วม จำนวน ๑๐๐ คน ประกอบด้วย นายณพพร อุสิทธิ์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา เครือข่ายประมงพื้นบ้านจังหวัดฉะเชิงเทรา เครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน องค์กรเอกชน และหน่วยงานราชการ

ประเด็นหรือเรื่องในการมีส่วนร่วม

- นำเสนอวิกฤตการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศวาระเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ
- เสวนา “สถานการณ์การทำงานของชุมชนและการปรับตัวรับมือผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ”
- ประชุมกลุ่มย่อย “พัฒนาแนวทางและแผนความร่วมมือการตั้งรับปรับตัวรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเครือข่ายภาคประชาชนจังหวัดฉะเชิงเทรา”

สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

นายณพพร อุสิทธิ์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา เครือข่ายประมงพื้นบ้านจังหวัดฉะเชิงเทรา เครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน องค์กรเอกชน และหน่วยงานราชการ

ผลจากการมีส่วนร่วม

- ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับความรู้ต่อวิกฤตการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย โดย นายจำลอง ชะนะมณี ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมความร่วมมือองค์กรเอกชนและองค์กรชุมชน ได้นำเสนอสถานการณ์และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย รวมทั้งนำเสนอบทบาทและภารกิจของกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้เครือข่ายได้รับทราบ

/เสวนา...

- เสวนา “สถานการณ์การทำงานของชุมชนและการปรับตัวรับมือผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ”

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลกระทบต่อฐานทรัพยากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องน้ำ ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกร โดยในปี ๒๕๖๖ เกษตรกรหลายรายต้องซื้อน้ำรดสวนทุเรียน เครือข่ายจึงมีแนวคิดการจัดการน้ำโดยการทำฝายชะลอน้ำ ซึ่งส่วนหนึ่งได้รับการสนับสนุนจาก อบจ. และขณะนี้อยู่ในขั้นตอนของการสำรวจและจะเริ่มทำในช่วงฤดูแล้ง

แลนบริดจ์ชุมพร-ระนอง เป็นประเด็นที่ทำให้เกิดการถกเถียงของเครือข่าย บางส่วนเห็นด้วย เพราะมองว่าเป็นการสร้างงานให้กับคนในพื้นที่ แต่ส่วนใหญ่ยังคงคัดค้าน เพราะต้องสูญเสียพื้นที่ทำการเกษตร และคำนึงถึงผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งบนบกและในทะเล อย่างไรก็ตามโจทย์ใหญ่ตอนนี้คือการเข้าถึงข้อมูล ข้อเท็จจริงที่ยังไม่รอบด้าน ทำให้เกิดความเห็นต่าง

ปัญหาข้อกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พรบ.อุทยานแห่งชาติ ๒๕๖๒ และการประกาศพื้นที่คุ้มครองทางสิ่งแวดล้อม ทำให้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประมงพื้นบ้าน และการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ต้องอาศัยทะเลเป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยว ทำให้ชาวบ้านต้องเรียนรู้ข้อกฎหมายและทำข้อมูลการจัดการของชุมชนเพื่อเป็นคานงัดกับการบังคับใช้กฎหมายของภาครัฐที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง

- ประชุมกลุ่มย่อย “พัฒนาแนวทางและแผนความร่วมมือการตั้งรับปรับตัวรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเครือข่ายภาคประชาชนจังหวัดชุมพร”

ทบทวนบทเรียนและความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ตลอดจนการปรับตัวของเครือข่ายภาคประชาชนและภาคีจังหวัดชุมพรต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยแบ่งเป็นอำเภอ ดังนี้

อ.ท่าแซะ

จุดแข็ง

๑. ทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์เป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำ
๒. เป็นแหล่งปลูกกาแฟโรบัสต้ามากที่สุดในประเทศ
๓. มีวัฒนธรรมประเพณีที่หลากหลาย
๔. มีผลิตภัณฑ์ชุมชน
๕. มีแหล่งท่องเที่ยว ๑๘ ชุมชนที่สามารถเปิดรับนักท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี

จุดอ่อน

๑. ช่วงฤดูฝนการเดินทางของนักท่องเที่ยวค่อนข้างลำบากเนื่องจากเส้นทางโดนน้ำกัดเซาะ
๒. ไม่มีหน่วยงานสนับสนุนให้ความรู้และส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง
๓. พื้นที่ท่องเที่ยวบางพื้นที่อยู่ในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ไม่ได้รับความสะดวกในการบริหารจัดการในพื้นที่ป่า
๔. คนในพื้นที่ขาดการมีส่วนร่วมและขาดความรู้ในเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวโดยชุมชน
๕. ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้นำในบางพื้นที่

โอกาส

๑. การท่องเที่ยวโดยชุมชนสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้เป็นอย่างดีและเป็นเครื่องมือให้ชุมชนใส่ใจทรัพยากร

๒. อบจ. และสมาคมการท่องเที่ยวโดยชุมชนภาคใต้ ให้ความสำคัญและหนุนเสริมการทำงานของชุมชน

อุปสรรค

๑. ขาดงบประมาณในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว
๒. การเดินทางเข้าถึงพื้นที่ไม่สะดวก

ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาพื้นที่อำเภอท่าแซะ

๑. ตั้งจุดคัดแยกขยะ เพื่อลดมลพิษและสร้างรายได้
๒. ติดตั้งไฟส่องสว่างโซลาร์เซลล์
๓. ส่งเสริมการปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง
๔. ป้ายบอกเส้นทางการท่องเที่ยวทั้ง ๑๘ ชุมชน
๕. ป้ายบอกชื่อพื้นที่ไม้แบบมี QR-Code
๖. ฝ่ายชะลอน้ำแบบถาวรในคลองสาธารณะขนาดใหญ่ ๓ จุด
๗. ฝ่ายชะลอน้ำแบบกึ่งถาวร ๕๐ จุด
๘. อบรรมให้ความรู้เรื่องการท่องเที่ยวและการจัดการสิ่งแวดล้อม
๙. จัดการระบบสาธารณูปโภค โดยเฉพาะเรื่องถนน

/อ.เมือง...

อ.เมือง

จุดแข็ง

มีกิจกรรมของชุมชนที่สนับสนุนการท่องเที่ยวและการดูแลสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย ทั้งการ ดำน้ำ ตกหมึก ตกปลา ล่องเรือเก็บขยะ ล่องคลองdinnerชมหิ่งห้อย EM Ball น้ำหมักจุลินทรีย์ ปลุกป่า โกงกาง ทำบ้านปลา อดขยะพลาสติก จานกาบหมาก แปรรูปอาหารทะเล โคกหนองนา เป็นต้น

ปัญหาและอุปสรรค

๑. การเชื่อมโยงของสมาชิกในอำเภอน้อย
๒. การจัดการขยะในพื้นที่ซึ่งเป็นพื้นที่ปลายน้ำทำได้ยาก
๓. ขาดความรู้และช่องทางการขอรับการสนับสนุนความช่วยเหลือต่างๆ
๔. ขาดความรู้เรื่องการแปรรูปขยะ และขาดอุปกรณ์สนับสนุน

อ.ทุ่งตะโก

ปัญหา

๑. ขาดความร่วมมือระหว่างภาคประชาชนและส่วนท้องถิ่น
๒. น้ำเสียจากล้งทุเรียน
๓. การคัดแยกขยะในพื้นที่ยังไม่มีจัดการที่ดี และยังไม่มียุคการเพียงพอ
๔. สัตว์น้ำลดลง
๕. การบุกรุกพื้นที่ป่าต้นน้ำ และการขาดแคลนน้ำ
๖. ข้างป่าออกมาในพื้นที่สวน
๗. ไม่มีการปลูกป่าทดแทนที่ดีพอ

อ.หลังสวน

กิจกรรมของชุมชนและความร่วมมือกับหน่วยงานมีหลากหลายเรื่อง อาทิเช่น

เรื่องน้ำและสัตว์น้ำ

มีการทำฝายชะลอน้ำ แก้มัก สระน้ำ คลองผันน้ำ รางขนมครก การท่องเที่ยว-ล่องแพ-คานซิง ศูนย์เรียนรู้การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การจัดการขยะชุมชน/ขยะทะเลการทำเชือกกันคลื่น

เรื่องป่าไม้

๑. ปลูกป่าในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมทั้งพื้นที่บนบกและทะเล
๒. จัดตั้งป่าชุมชน โดยมี ป่าชุมชนบ้านน้ำตก ๑๐๐ ไร่ ป่าชุมชนวังตะกอ ๒,๕๐๐ ไร่ ป่าชุมชนทองไข ๓๐๐ ไร่ ป่าชุมชนหาดยาย ๓,๐๐๐ ไร่

เรื่องขยะและมลพิษ

๑. ส่งเสริมเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์พืชผัก สมุนไพร
๒. คัดแยกขยะต้นทางทั้งในชุมชน และหน่วยงานในพื้นที่
๓. ทำปุ๋ยหมักในภาคเกษตร
๔. อบรมรณรงค์ให้ความรู้ในเรื่องสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวโดยชุมชน
๕. ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน และแปรรูปสินค้าเกษตร

อ.สวี่

- หลาดเล บ้านเสียบญวน

กิจกรรมที่ดำเนินการอยู่

๑. จุดชมวิวป่าชายเลนสะพานไม้เคี่ยม
๒. อุโมงค์ต้นไทรมงคล (ชมวิว ๓๖๐ องศา)
๓. ร้านค้าชุมชน

ผลสำเร็จ

๑. คนในชุมชนมีรายได้
๒. มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
๓. อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องป่าไม้

ปัญหาอุปสรรค

๑. ขยะทะเล
๒. ภัยธรรมชาติ
๓. คนในชุมชนขาดความรู้
๔. ขาดงบประมาณบำรุง

ข้อเสนอแนะทางแก้ไข

๑. อบรมให้ความรู้คนในชุมชน
๒. งบประมาณซ่อมบำรุงและขยายสะพานเพื่อการอนุรักษ์ป่าชายเลน

- พฤษชาตีสู่เส้นทางท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

กิจกรรมที่ดำเนินการอยู่

๑. รวบรวมพันธุ์พืชท้องถิ่น
๒. การใช้ประโยชน์จากพืชและต้นไม้อย่างคุ้มค่า
๓. การถ่ายทอดองค์ความรู้
๔. จัดทำข้อมูล Carbon Stock

ผลสำเร็จ

๑. ขยายและแบ่งปันพันธุ์พืช
๒. สร้างคุณค่าจากพืชทุกส่วนประกอบ
๓. เพิ่มรายได้ สร้างอาชีพ

ปัญหาอุปสรรค

๑. การถ่ายทอดความรู้อยู่ในวงจำกัด
๒. ขาดแนวร่วมและการรวมกลุ่มที่ดีพอ
๓. ขาดระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข

๑. จัดอบรมให้ความรู้
๒. สร้างเครือข่ายความร่วมมือ
๓. จัดทำระบบฐานข้อมูล

- บวขทะเลท้องตมใหญ่ สงวนรักษาร้อยล้นชีวิต

กิจกรรมที่ดำเนินการอยู่

๑. บ้นปลา
๒. เก็บขยะทะเล (ขยะใต้น้ำ)
๓. ฟื้นฟูคุณภาพน้ำ
๔. ปลอยพันธุ์สัตว์น้ำ
๕. ปลุกปะการัง

ผลสำเร็จ

๑. สัตว์น้ำเพิ่มขึ้น รายได้เพิ่ม
๒. ลดปริมาณขยะทะเล
๓. คุณภาพน้ำดีขึ้น
๔. ชุมชนเข้มแข็ง
๕. เกิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ปัญหาอุปสรรค

๑. กฎหมายไม่เอื้อต่อการทำงานของชุมชน
๒. การจัดการขยะโดยภาพรวมยังเป็นปัญหา
๓. ขาดการส่งเสริมจากหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข

๑. ให้ชุมชนมีส่วนร่วมเชิงนโยบาย
๒. มีระบบการจัดการขยะ
๓. หน่วยงานรับผิดชอบให้ชุมชนมีส่วนร่วมในแผนยุทธศาสตร์ทุกระดับ

อ.ปะทิว

กิจกรรมที่มีการดำเนินการในด้านต่างๆ

ด้านทรัพยากร มีการทำบ้านปลา ปลุกป่าชายเลน ธนาคารปู เก็บขยะทะเล ฝายชะลอน้ำ

ด้านสังคม ส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของกลุ่มเยาวชน ประสานและพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานและภาคีที่เกี่ยวข้อง

ด้านการท่องเที่ยว ปรับภูมิทัศน์ชายหาด ขุดลอกช่องทางเดินเรือและทางน้ำ ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนและอาหารทะเล จัดกิจกรรมประจำปี(สะพานล้นล่า พิชชิงปะทิว ชมเหยี่ยวเขาดินสอ) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตร

/อ.ละแม...

อ.ละแม

อุปสรรค

๑. ขาดงบประมาณ
๒. ขาดบุคลากรในการให้ความรู้
๓. ขาดการประชาสัมพันธ์
๔. ขาดการเชื่อมโยงของเครือข่ายและองค์กร

ข้อเสนอ

๑. พัฒนาแหล่งน้ำ เช่น การสร้างฝายชะลอน้ำ
๒. ลดขยะชุมชน
๓. ปลูกป่า เพิ่มพื้นที่สีเขียว ป่าชายเลนและป่าชุมชน
๔. สร้างสะพานในป่าชายเลน และศูนย์เรียนรู้
๕. ส่งเสริมตลาดน้ำใต้เคี่ยม
๖. พัฒนาบ่อน้ำร้อนถ้าเขาพลู
๗. พัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปกลุ่มกล้วยหอมทอง ทุเรียน และอาหารทะเล

อ.พะโต๊ะ

ข้อเสนอการพัฒนา

๑. โครงการสร้างเครือข่าย
 - กระจายในแต่ละตำบล (๔ ตำบล)
 - เชื่อมแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอให้เป็นหนึ่งเดียว
 - พัฒนาระบบทุนทั้งทุนมนุษย์ ทุนสังคม ทุนทรัพยากร และทุนทางวัฒนธรรม
 - ที่ทำการเครือข่าย
๒. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว
 - ประชาสัมพันธ์การเรียนรู้เรื่องการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการ
 - ส่งเสริมการอนุรักษ์ฐานทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยว

การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน

เป็นแนวทางและแผนความร่วมมือการตั้งรับปรับตัวรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเครือข่ายภาคประชาชนจังหวัดชุมพร โดยใช้กลไกการขับเคลื่อนเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพรเป็นเครื่องมือในการในการดำเนินงานผ่านยุทธศาสตร์การพัฒนาเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๐ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร เพื่อประสานความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกเครือข่าย รวมทั้งเป็นการร่วมกันสร้างภูมิคุ้มกันด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ให้เกิดความยั่งยืนแก่ชุมชนสมาชิก ภายในเครือข่าย และขยายแนวคิดดังกล่าวสู่แหล่งท่องเที่ยว หรือองค์กรภาคีเครือข่ายอื่นๆ

/๒)ยุทธ...

๒) ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยง เพื่อพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวโดยชุมชนภายในจังหวัดชุมพรแบบวงรอบ ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวโดยไม่คำนึงถึงเฉพาะจุดท่องเที่ยวจุดใดจุดหนึ่ง แต่มุ่งพัฒนาและเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวภายในเส้นทางท่องเที่ยวตามระดับศักยภาพของพื้นที่และกิจกรรมที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน

๓) ยุทธศาสตร์การตลาดและการประชาสัมพันธ์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยว และการพัฒนาสื่อประเภทต่างๆ ที่สอดคล้องกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ความต้องการของสมาชิกเครือข่าย และพฤติกรรมนักท่องเที่ยว และเพื่อประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสารมวลชนด้วยช่องทางต่างๆ ในการสร้างการรับรู้ และการกระจายนักท่องเที่ยวไปยังชุมชนสมาชิกเครือข่ายฯ ควบคู่กับการพัฒนาบุคลากรรองรับระบบสื่อสารสนเทศ

๔) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและสมาชิกองค์กรเครือข่าย เป็นการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร และพัฒนาศักยภาพการให้บริการ และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ทั้งในระดับพื้นที่ และระดับเครือข่ายภายในจังหวัด พร้อมทั้งเป็นการหนุนเสริมศักยภาพของชุมชนสมาชิกภายในองค์กรเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร

๕) ยุทธศาสตร์การพัฒนาเครือข่ายระดับภาคใต้ และประเทศ เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนระดับภาคใต้และประเทศ ซึ่งหวังให้เกิดการปฏิบัติการร่วมระหว่างเครือข่ายฯ จังหวัดต่างๆ

CCE ชุมพร

ร่วมมือ อบจ.ชุมพร พัฒนาแผนรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จากภูมิปัญญาพื้นบ้าน

กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ อบจ.ชุมพร และสมาคมการท่องเที่ยวโดยชุมชนภาคใต้ จัด “ประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมศักยภาพชุมชนสู่เศรษฐกิจสีเขียว พร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ” ขึ้น ระหว่างวันที่ 21-22 พฤศจิกายน 2568 ณ โรงแรมบ้านผู้ใหญ่อำเภอเมืองชุมพร อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร เพื่อเสริมการเรียนรู้ ความก้าวหน้าและสถานการณ์การดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนการบูรณาการศักยภาพของประชาชนจังหวัดชุมพร ต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างความเข้าใจและความตระหนัก และวางแผนการรับมือวิกฤตการณ์เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่สามารถยกระดับการทำงานและเศรษฐกิจของชุมชน โดยมีผู้เข้าร่วมจากทั้ง 8 อำเภอ ประกอบด้วยเครือข่ายประมงพื้นบ้าน เครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน องค์กรเอกชนและหน่วยงานราชการ จำนวนกว่า 100 คนเข้าร่วมแลกเปลี่ยน โดยได้รับเกียรติจาก นายแพทย์สุวิทย์ นายนกขัตติการมหาราชส่วนจังหวัดชุมพร ร่วมให้ความเห็นการพัฒนาชุมชน

ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมได้เรียนรู้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและบทบาทของกรม CCE และแลกเปลี่ยนบทเรียนการทำงานของแต่ละพื้นที่ พร้อมจัดทำแผนรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่จากภูมิปัญญาพื้นบ้าน โดยยึดการท่องเที่ยวเป็นแกนกลางการพัฒนาชุมชนบนฐานการทำงาน และระบบนิเวศของชุมชน ซึ่งแผนจะถูกรวบรวมในการพัฒนางานของ อบจ.ชุมพรต่อไป

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม | “สืบสานภูมิปัญญาพื้นบ้าน สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” | ชุมชนเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน | CCE THAILAND | www.dcce.go.th

การประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมศักยภาพชุมชนสู่เศรษฐกิจสีเขียว
พร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ครั้งที่ ๓)
ระหว่างวันที่ ๒๙ - ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๗
ณ โรงแรมวีซี ดอกคำใต้ ตำบลดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

ประเด็นหรือเรื่องในการมีส่วนร่วม

- เสวนา วิเคราะห์ข้อมูลและสถานการณ์ดิน น้ำ ป่า ฐานทรัพยากรชีวภาพ และคาร์บอนเครดิต มอนนโยบายจากมุมมอง มองมุมมองจากความเปลี่ยนแปลง
- เสวนา การแปลงนโยบายสู่รูปธรรมบทเรียนการทำงาน และความร่วมมือของเครือข่ายในระดับพื้นที่ ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ประชุมกลุ่มย่อย กำหนดภาพอนาคต เป้าหมาย และทิศทางเพื่อขับเคลื่อนพลังความร่วมมือ ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม
- การนำเสนอแนวทางแผนการขับเคลื่อนพลังความร่วมมือ และแผนปฏิบัติการของเครือข่าย ทรัพยากร ๓ จังหวัด ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม พร้อมเติมเต็ม และให้มุมมองต่อแผนการขับเคลื่อนพลังความร่วมมือ

สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าว มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๘๕ คน ประกอบด้วย เครือข่ายองค์กร ชุมชน ได้แก่ เครือข่ายป่าชุมชนจังหวัดแพร่ เครือข่าย ทสม.จังหวัดแพร่ เครือข่ายป่าชุมชนจังหวัดพะเยา สภาประชาชนลุ่มน้ำอิงจังหวัดพะเยา เครือข่าย ทสม.จังหวัดพะเยา เครือข่าย ทสม.จังหวัดน่าน ชมรมคนรักผืนดิน น้ำป่าน่าน องค์กรพัฒนาเอกชน ได้แก่ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนภาคเหนือ สมาคมแม่น้ำเพื่อชีวิต มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ศูนย์ฝึกอบรมวนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC) สถาบันการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ - แพร่เฉลิมพระเกียรติ

/สถาบัน...

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จังหวัดน่าน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา หน่วยงานราชการ ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแพร่ น่าน และพะเยา สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๒ (เชียงราย) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ สาขาแพร่ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และภาคีความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม

ผลจากการมีส่วนร่วม

- เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทบทวนสถานการณ์การดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการตั้งรับปรับตัวในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลและสถานการณ์ดิน น้ำ ป่า ฐานทรัพยากรชีวภาพ คาร์บอนเครดิต และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศตามภารกิจของภาคประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงการนำเสนอรูปแบบบทเรียนการทำงาน และความร่วมมือของเครือข่ายในระดับพื้นที่ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- แผนงานความร่วมมือในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน และจังหวัดพะเยา ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

จังหวัดแพร่			
แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	แนวทางการดำเนินงาน	ภาคีสนับสนุน
๑. โครงการหลักสูตรป่าชุมชนในโรงเรียน	เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกของเยาวชนในการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน	สำรวจและจัดทำข้อมูลเยาวชนในพื้นที่	- สถานศึกษา - โรงเรียน - ผู้ปกครอง - อบท. - เครือข่ายป่าชุมชน - ทสม.
๒. โครงการสร้างพื้นที่สานสัมพันธ์ของเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อม	เพื่อสร้างความร่วมมือของเครือข่าย	๑) จัดทำข้อมูลจุดเด่นแต่ละเครือข่าย / จำนวนเครือข่าย ๒) ข้อมูลเติมเต็มสถานการณ์ปัญหาป่าชุมชน	- ผู้นำแต่ละเครือข่าย - ทสจ. แพร่ - สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ (สาขาแพร่) - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓. โครงการทุนพัฒนาและยกระดับการขับเคลื่อนงานด้านสิ่งแวดล้อม	เพื่อให้ชุมชนมีแหล่งทุนที่ต่อเนื่อง จากหลายแหล่งในการขับเคลื่อนงาน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง	จัดทำข้อมูลแผนพัฒนาหมู่บ้าน (ดิน น้ำ ป่า)	- ผู้ใหญ่บ้าน - ประชาคม - หมู่บ้าน - ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

/จังหวัดน่าน...

จังหวัดน่าน			
แผนงาน	วัตถุประสงค์	แนวทางการดำเนินงาน	ภาคีสนับสนุน
๑. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	เพื่อสร้างแหล่งน้ำในป่าให้มีน้ำตลอดทั้งปี และปลอดภัย	ออกสำรวจพื้นที่ป่าร่วมกับ ปราชญ์ชาวบ้าน	- ผู้นำชุมชน - ปราชญ์ชาวบ้าน - พระสงฆ์ (บวร)
๒. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์	เพื่อสร้างรายได้จากป่า/ ป่าเศรษฐกิจ	๑) ศึกษาข้อมูลพรรณไม้ ในป่า ๒) ศึกษาดูงาน	- หน่วยงานรัฐ - Social Media
๓. เยาวชนคืนถิ่นรักษ์บ้านเกิด	เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของ คนรุ่นใหม่	จัดทำข้อมูลเยาวชนในพื้นที่ โดยการใช้แบบสำรวจ/การ พูดคุย	- ผู้นำชุมชน - ผู้ปกครอง - เยาวชน
๔. จัดทำข้อมูลพื้นที่ป่าชุมชนให้ครบถ้วนทั้งจังหวัด	เพื่อให้เกิดความชัดเจนของ พื้นที่ป่าชุมชน	๑) จัดเวทีการประชุม ระหว่างชุมชน กับหน่วยงาน ที่รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ๒) จัดทำข้อมูลรายแปลง แนวเขตที่รับผิดชอบ	- กรมป่าไม้ - กรมอุทยานฯ

จังหวัดพะเยา			
แผนงาน	วัตถุประสงค์	แนวทางการดำเนินงาน	ภาคีสนับสนุน
๑. สร้างพื้นที่ป่าต้นแบบที่สร้างรายได้ให้กับชุมชนและจังหวัดมีอากาศที่สะอาด	๑) เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว ลดปัญหาไฟป่าหมอกควัน ๒) สร้างรายได้ให้ชุมชน จากคาร์บอนเครดิตและ สินค้าจากป่า	๑) ขยายพื้นที่ป่าชุมชน ต้นแบบให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่ ๒) ดำเนินการขึ้นทะเบียน ป่าชุมชนตาม พ.ร.บ.ป่าชุมชน ให้ครบทั้งจังหวัด ๓) เสริมสร้างความรู้ให้กับ ชุมชนในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เช่น คาร์บอนเครดิต พลังงาน ทดแทน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ จากป่า การจัดทำฐานเรียนรู้ ในพื้นที่ป่าชุมชน	- กรมป่าไม้ - ทสจ. - กรมอุทยานฯ - มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง - สถาบันการศึกษา (มจร./ม.พะเยา/ ม.แม่โจ้-แพร่/มช.)

แผนงาน	วัตถุประสงค์	แนวทางการดำเนินงาน	ภาคีสนับสนุน
		๔) จัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลนิเวศบริการรายได้จากป่าชุมชน ข้อมูลการท่องเที่ยว บันทึกข้อมูลความร้อนในแต่ละปี ข้อมูลผู้ป่วย (โรคทางเดินหายใจ)	
๒. ความร่วมมือในการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีส่วนร่วม (ความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองท้องถิ่น และเยาวชน)	๑) เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาครัฐในการจัดการสิ่งแวดล้อม ๒) เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างภาคส่วนต่างๆ กับชุมชน	๑. รวมกลุ่มเป็นภาคีเครือข่ายสิ่งแวดล้อม จังหวัดพะเยา ๒. จัดเวทีกลางในการพูดคุยหารือความร่วมมือ ๓. จัดเวทีสรุปและจัดทำข้อมูล ๔. ผลักดันกลไก/เครือข่ายภาคประชาชนเข้าไปอยู่ในกลไกระดับจังหวัด เช่น - เครือข่ายป่าชุมชนจังหวัด (ป่าไม้จังหวัด) - เครือข่ายทสม. (ทสจ.) - เครือข่ายลุ่มน้ำ	- ทสจ. - DCCE - อปท. - สมาคมแม่น้ำเพื่อชีวิต - สำนักงานป่าไม้จังหวัด - สถาบันการศึกษา (มจร./ม.พะเยา/ม.แม่โจ้-แพร่)

การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน

คณะทำงานระดับจังหวัดแพร่ น่าน พะเยา มีปฏิทินแผนการดำเนินงานล่วงหน้าร่วมกันทั้ง ๓ จังหวัด พร้อมกำหนดจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ และแนวทางการดำเนินงานในระดับจังหวัด อย่างน้อย ๑ - ๒ ครั้ง/ปี (การสัญจรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแต่ละพื้นที่ / คัดเลือกประเด็นเด่นตามกระแสหรือสถานการณ์ในแต่ละปี) และเชื่อมโยงกิจกรรมการตลาด เช่น แลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ / วัตถุดิบ เป็นต้น

